

Saikne ar mācību priekšmetu standartiem pamatizglītībā

Šajā nodaļā iekļautas pamatizglītības mācību priekšmetu standartos iekļautās prasības, kuras iespējams realizēt un nostiprināt, izmantojot tematu “Iepakojums”.

* Slīprakstā izceltas prasības, kas raksturo skolēnu attieksmi. Treknrakstā izcelti piemēri atsevišķu prasību sasniegšanai. Daudzas no prasībām, tai skaitā dažādos mācību priekšmetos, papildina cita citu.

Pamatprasības dabaszinību apguvei, beidzot 6. klasi

10.1. iegūst informāciju dabaszinību jomā, atbilstoši situācijai izmantojot dažādus paņēmienus. Atbilstoši veicamajam uzdevumam izvēlas un sameklē informācijas avotus;

10.2. izmanto dažādus informācijas avotus (piemēram, grāmatas, žurnālus, “Sarkano grāmatu”), specifiskus informācijas avotus (modeļus, kartes, globusu), plašsaziņas līdzekļus un informācijas tehnoloģijas;

10.3. novērtē informācijas derīgumu un ticamību;

10.4. ar skolotāja palīdzību vai patstāvīgi saskata problēmas;

10.5. formulē ar pētījumu saistītus jautājumus par konkrētu problēmu, izvirza vienkāršus pieņēmumus un izlemj, kā varētu iegūt atbildes;

10.6. plāno vienkārša eksperimenta norisi nepieciešamo datu ieguvei;

10.7. veic sistemātiskus novērojumus un apraksta novēroto, pareizi lietojot atbilstošus dabaszinību terminus.

Novēro klasesbiedru iepirkšanās paradumus (ko un cik daudz katru dienu izmet atkritumu konteinerā).

10.8. veic fizikālo lielumu (piemēram, masa, ātrums, spēks) mērījumus, nosaka attālumus kartē vai plānā, izmantojot mērogu. Pieraksta mērījumu rezultātus, izmantojot atbilstošus fizikālo lielumu apzīmējumus un mērvienības.

Nosaka ģimenē radušos atkritumu masu.

Pēta, no kurienes pie mums atceļo dažādas preces, mēra attālumu, ko pārvarējusi prece.

10.9. prot darboties ar ierīcēm (piemēram, svāri, barometrs, filtrēšanas iekārta), vielām, materiāliem, strādājot individuāli vai grupā.

Grupai uzdevums – sašķirot atkritumus pa pareizās krāsas atkritumu tvertnēm.

10.10. veic eksperimentus ar vielām un materiāliem, lai pētītu to īpašības vai pārvērtības (piemēram, pierāda izelpoto ogļskābo gāzi, skābekli gaisa sastāvā).

Pārbauda dažādu iepakojuma materiālu izturību ūdens ietekmē.

10.11. ievēro darba drošības noteikumus atbilstoši instrukcijai.

Darbojoties ar atkritumiem, vienmēr uzvelk cimdus, ir uzmanīgs, lai nesadurtos, un pēc darba nomazgā rokas.

10.12. *mērījumus un eksperimentus veic precīzi un akurāti, atbilstoši darba aprakstam vai eksperimenta plānam;*

10.13. dabas sistēmu un procesu izzināšanai izmanto vai izgatavo vienkāršus modeļus;

10.14. apkopo, sakārto un pārveido iegūtos datus zīmējumos, tabulās, grafikos, diagrammās un kartēs.

Nosvērto atkritumu masas attiecības parāda diagrammā vai grafikā.

Uzzīmē redzēto ekskursijas laikā.

Veido plakātus, balstoties uz iegūtajiem datiem, piemēram, par atkritumu šķirošanu, atkritumu daudzuma samazināšanu.

10.15. apraksta iegūtos rezultātus, izmantojot dabaszinību terminus un apzīmējumus;

10.16. salīdzina iegūto datu atbilstību izvirzītajiem pieņēmumiem, citu skolēnu iegūtajiem datiem;

10.17. izskaidro iegūtos datus;

10.18. pamato nesakritības ar izvirzītajiem pieņēmumiem un spēj, ja nepieciešams, atgriezties pie kāda no iepriekšējiem pētniecības darba posmiem un veikt to atkārtoti;

10.19. izdara secinājumus;

10.20. iepazīstina citus ar iegūtajiem rezultātiem, izskaidrojot un pamatojot tos, lietojot dabaszinību terminus;

10.21. atbild uz jautājumiem, pamato un aizstāv savu viedokli, lietojot dabaszinību terminus;

10.22. *novērtē paveiktā darba nozīmi, lai atbildētu uz pētniecības darba jautājumu, izprotot eksperimenta lomu izvirzītā pieņēmuma apstiprinājumam vai neatbilstībai.*

Pašvērtējuma lapu aizpildīšana un pārrunāšana pēc katras nodarbības.

11.24. pēta mikroorganismu darbību.

Veic eksperimentu ar atkritumu sadalīšanos. Novēro komposta veidošanos.

11.27. novērtē pārmaiņas ekosistēmās, pamatojoties uz saviem novērojumiem.

Atkritumu radītā piesārņojuma ietekme uz ekosistēmām.

11.61. nosaka ķermeņu un vielu masu, izmantojot vienkāršus svarus, un pie raksta to, lietojot masas mērvienības (kg, g);

Atkritumu svēršana.

11.63. pēc brīdinājuma zīmēm grupē indīgas vielas, kodīgas vielas, smacējošas vielas, degošas vielas.

Pēta apzīmējumus uz iepakojuma un grupē preces pēc brīdinājuma zīmēm. Noskaidro, kā jārikojas ar šādām vielām.

11.64. salīdzina dažādus materiālus (piemēram, gumija, kaučuks, polietilēns, alumīnijs, tērauds, varš) pēc to īpašībām, pamatojoties uz saviem novērojumiem un informācijas avotu datiem.

Salīdzina alumīnija, tērauda, plastmasas, papīra un stikla iepakojuma īpašības un, balstoties uz novērojumiem, spriež par priekšrocībām un trūkumiem.

11.65. grupē materiālus (dabas materiāli un rūpnieciski ražoti materiāli).

Grupē iepakojuma materiālus: 1) dabas materiāli, kurus iespējams izmantot iepakojšanai un 2) rūpnieciski ražotie iepakojuma materiāli.

11.68. salīdzina dažādu vielu un materiālu pārvērtības ūdens un gaisa ietekmē (pūšana, trūdēšana, rūgšana, rūsēšana), izmantojot novērojumus apkārtējā vidē un pētījumu rezultātus.

Salīdzina dažādu iepakojuma materiālu pārvērtības.

11.71. zina dažādu dabas resursu (piemēram, koksnes, naftas) galvenos pārstrādes produktus (piemēram, papīrs, benzīns) un to izmantošanu.

Pēta, no kā un kā tiek ražots papīrs, plastmasa un citi iepakojuma materiāli.

11.72. novērtē materiālu (piemēram, stikls, koks, tērauds, alumīnijs, papīrs, polietilēns, gumija, vilna) izmantošanas iespējas.

Novērtē, kurš no šiem materiāliem labāk un daudzveidīgāk izmantojams kā iepakojums.

11.88. atšķir atjaunojamus un neatjaunojamus enerģijas avotus.

Pēta atkritumu izmantošanas iespējas kā enerģijas avotu.

12.4. izprot atkritumu savākšanas un pārstrādes nozīmi, kā arī piedalās atkritumu savākšanā un šķirošanā.

Ikdienā šķiro atkritumus mājās un klasē.

Analizē nepiemērotās vietās izmestu atkritumu ietekmi uz grunstsūdeņiem atšķirībā no atkritumu poligonos noglabātiem atkritumiem (poligonu var salīdzināt ar blodu, no kuras piesārņotais ūdens neiesūcas zemē un tālāk gruntsūdeņos).

12.5. izprot dabas resursu un enerģijas taupīšanas nepieciešamību un savā praktiskajā darbībā tos taupīgi izmanto.

Izvēlas preces, kuras ir videi draudzīgāk iesaiņotas.

12.6. izprot tīra gaisa un tīra ūdens nozīmi.

Izvēlas preces, kuras gatavotas no otrreiz pārstrādātām izejvielām.

Izvēlas preces, kuras ir videi draudzīgāk iepakotas.

12.7. zina apkārtējās vides piesārņojuma veidus un piesārņojuma izraisītājus.

Zina, kā iepakojuma ražošanas un pārstrādes procesos tiek piesārņota apkārtējā vide.

12.9. ir labvēlīga attieksme pret apkārtējo vidi un dabas skaistumu;
12.13. piedalās pasākumos, kas saistīti ar apkārtējās vides kvalitātes uzlabošanu, kā arī vietējo vides problēmu risināšanā.

Piedalās vides sakopšanas talkās.

Piedāvā risinājumus atkritumu problēmas mazināšanai.

12.18. zina ievērojamākos dabaszinātņu atklājumus un izgudrojumus un novērtē to nozīmi mūsdienās.

Novērtē izgudroto iepakojumu nozīmi mūsdienās.

Zīmē komiksu, kā būtu, ja nebūtu kādas preces iepakojuma.

12.19. apzinās dabaszinātņu un tehnoloģiju sasniegumu nozīmi cilvēku dzīves apstākļu uzlabošanā un to nepareizas izmantošanas ietekmi uz cilvēku veselību un apkārtējo vidi.

Novērtē iesaiņojuma radītos uzlabojumus mūsu dzīvē salīdzinājumā ar 10, 50, 100 gadu senu pagātņi.

Pamatprasības bioloģijas apgūvei, beidzot 9. klasi

7.12. izmantojot shēmas, prot pamatot vielu aprites un enerģijas plūsmas likumsakarības;

7.15. izprot, kas ir organismu bioloģiskā daudzveidība un kāpēc tā jāsauglabā;

7.22. apzinās aizsargājamo teritoriju un dabas aizsardzību reglamentējošo dokumentu nozīmi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā.

7.27. izskaidro ekosistēmas dabiskās un cilvēka radītās pārmaiņas reģionā, Latvijā, Eiropā, pamatojoties uz zināšanām un novērojumiem.

Izskaidro atkritumu radītās pārmaiņas ekosistēmām, atkritumu bīstamību dzīvajām būtnēm.

8.1. iegūst informāciju uzziņu avotos (grāmatas, rokasgrāmatas, enciklopēdijas, žurnāli, laikraksti, informatīvi bukleti, internets), specifiskos informācijas avotos ("Sarkanā grāmata", augu un dzīvnieku noteicēji, reklāmas izdevumi, modeļi, videofilmas, muzeji, botāniskie un zooloģiskie dārzi, zooveikals, dzīvnieku patversme);

8.2. izvēlas nepieciešamos informācijas avotus un informācijas iegūšanas paņēmienus atbilstoši veicamajam uzdevumam.

Prot atrast informāciju, lai izpildītu uzdevumu, atrisinātu problēmu.

8.3. prot salīdzināt dažādos avotos iegūto informāciju un izsaka savu viedokli par to;

8.4. apkopo iegūto informāciju;

8.5. saglabā iegūto informāciju, izmantojot dažādas metodes, arī mūsdienīgas informācijas tehnoloģijas;

8.6. patstāvīgi veic eksperimentus un novērojumus pēc dotā darba apraksta;

8.7. formulē hipotēzes, kuras pārbauda, veicot vienkāršus eksperimentus;

8.8. patstāvīgi vai sadarbībā ar citiem skolēniem plāno eksperimenta norisi;

- 8.9. pazīst ierīces un piederumus, laboratorijas traukus un indikatorus;
- 8.10. izvēlas veicamajam darbam atbilstošus piederumus (piemēram, mikro-preparātu pagatavošanai, cilvēka plaušu dzīvības tilpuma noteikšanai);
- 8.11. pareizi rīkojas ar optiskām ierīcēm (lupu, mikroskopu, binokli) un laboratorijas darbu piederumiem, veicot novērojumus;
- 8.13. individuāli vai grupā veic iepiņlānoto darbu;
- 8.16. *izprot drošības noteikumu ievērošanas nozīmi un rīkojas atbilstoši tiem;*
- 8.17. reģistrē un uzkrāj novērojumu datus;
- 8.18. apraksta novērojumus, lietojot bioloģijas terminus un jēdzienus;
- 8.19. apkopo, sakārto, pārveido iegūtos datus (piemēram, zīmējumos, shēmās, tabulās, diagrammās, grafikos, aprakstos);
- 8.20. veic datu apstrādei nepieciešamos aprēķinus.

Aprēķina vidējo pārtikas atkritumu daudzumu, kas rodas ģimenē nedēļas laikā.

- 8.21. novērtē iegūto datu atbilstību izvīrzītajai hipotēzei, literatūras datiem, citu iegūtajiem datiem;
- 8.22. komentē iegūtos rezultātus un formulē secinājumus;
- 8.23. *iepaazīstina citus ar iegūtajiem rezultātiem (rakstos, mutvārdos vai izmantojot daudzveidīgu mediju tehnoloģiju), piedalās diskusijās, aizstāv un argumentē savu viedokli, lietojot atbilstošus bioloģijas terminus un jēdzienus;*
- 8.24. *apzinās pētījumu, novērojumu un eksperimentu nozīmi bioloģijas apgūvē;*
- 8.25. *ievēro labas uzstāšanās/prezentācijas noteikumus un diskusijas kultūru.*
- 9.2. izprot bioloģijas pētījumu un atklājumu ietekmi uz tautsaimniecības atbilstību, cilvēka ikdienas dzīvi, veselību un apkārtējo vidi;
- 9.3. saudzīgi izturas pret dabu un cilvēka radītajām materiālajām vērtībām. Atbilstoši iespējām šķiro atkritumus, lai tos varētu otrreizēji izmantot.

Šķiro atkritumus savās mājās un skolā.

- 9.6. *apzinās patērētāja tiesības izvēlēties kvalitatīvus produktus.*

Pēta informāciju uz iepakojuma un spriež par tās nozīmi produkta kvalitātes novērtēšanā.

- 9.14. izprot dabas resursu daudzveidību, to praktisku izmantošanu un ierobežotību.

Pēta dabas resursu izmantošanu iepakojuma ražošanā.

- 9.15. izprot vides aizsardzības nepieciešamību un problemātiku Latvijā un pasaulē.

Izprot iepakojuma radīto vides problemātiku Latvijā un pasaulē (kā tas ietekmē dzīvās būtnes).

- 9.16. zina, kādas organizācijas Latvijā un pasaulē nodarbojas ar vides aizsardzību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.
- 9.17. *apzinās dabas vērtību, Latvijas dabas un kultūrvides skaistumu un nozīmīgumu, ir motivēts saudzēt un rūpēties par to;*
- 9.18. *iesaistās bioloģiskās daudzveidības un vides kvalitātes saglabāšanas projektos.*

Iesaistās dažādos projektos, kas rosina uz pārdomātāku iepakojuma lietošanu, lai novērstu dabas resursu nelietderīgu izmantošanu un dabas piesārņošanu.

Atkritumu šķirošana, vides sakārtošana, priekšlikumi atkritumu problēmas mazināšanai.

9.22. izprot vielu riņķojumu dabā un cilvēka saimnieciskās darbības dēļ radušos bīstamo vielu iekļaušanos tajā.

Izprot, kā, nepareizi iznīcinot vai noglabājot izlietoto iepakojumu, vielu apritē tiek ielaistas veselībai un videi kaitīgas vielas (piemēram, dioksīns).

9.24. izprot piesārņojuma ietekmi uz augiem, dzīvniekiem un cilvēka veselību.

Pēta, kā piesārņojums ietekmē dzīvo būtnu veselību (dioksīns, izlietotās baterijas, vaboles tukšās plastmasas pudelēs u.tml.).

9.25. ir ieguvis izpratni par profesijām, kurās nepieciešamas bioloģijas zināšanas, piedaloties mācību ekskursijās vai tiekoties ar dažādu profesiju pārstāvjiem.

Ekskursija uz atkritumu poligoniem, iepakojuma ražošanas un otrreizējās pārstrādes uzņēmumiem.

9.26. apzinās bioloģijas zināšanu un prasmju nepieciešamību ikdienas dzīvē, veselības saglabāšanā un izglītības turpināšanā.

Pamatprasības ķīmijas apguvei, beidzot 9. klasi

8.1. iegūst informāciju uzzīņu literatūras avotos (grāmatas, enciklopēdijas, laikraksti, žurnāli), specifiskos informācijas avotos (ķīmisko elementu periodiskā tabula, šķīdības tabula, metālu aktivitātes rinda, fizikālo lielumu tabulas, modeļi);

8.2. izmanto mūsdienīgas informācijas tehnoloģijas informācijas ieguvei;

8.3. izvēlas nepieciešamos informācijas avotus un informācijas iegūšanas paņēmienus atbilstoši veicamajam uzdevumam;

8.4. novērtē iegūtās informācijas ticamību;

8.5. apkopo iegūto informāciju;

8.6. saglabā iegūto informāciju, izmantojot dažādas metodes, arī mūsdienīgas informācijas tehnoloģijas;

8.7. formulē hipotēzi, kuru pārbauda, veicot eksperimentu;

8.8. plāno eksperimenta norisi (izvēlas eksperimenta gaitas aprakstu, veido to patstāvīgi vai sadarbībā ar citiem skolēniem);

8.11. veic novērojumus (vielu pārvērtības dabā, vielu vai materiālu īpašības un pārvērtības);

Novēro, kas notiek ar iepakojuma materiāliem, kad tie nonāk apkārtējā vidē.

8.16. strādā individuāli un grupā, uzņemoties dažādus pienākumus;

8.17. izprot drošības noteikumu ievērošanas nozīmi un strādā atbilstoši tiem;

8.19. apkopo, sakārto un pārveido iegūtos datus, izmantojot zīmējumus, tabulas, grafikus un diagrammas, ķīmiskās formulas un ķīmisko reakciju vienādojumus;

8.20. lieto fizikālo lielumu apzīmējumus un mērvienības;

8.21. veic nepieciešamos aprēķinus (aprēķina vairāku lielumu vidējo aritmētisko, pārveido mērvienības);

8.22. novērtē iegūto rezultātu atbilstību izvirzītajai hipotēzei; salīdzina savus iegūtos rezultātus ar citu iegūtajiem rezultātiem un informācijas avotu datiem;

8.23. novērtē iegūto datu ticamību un precizitāti un spēj pieņemt lēmumu, ja nepieciešams, veikt atkārtotus mērījumus vai eksperimentus;

8.24. izskaidro iegūtos datus, izdara secinājumus un izsaka prognozes tālākai iegūto rezultātu izmantošanai;

8.25. iepazīstina citus ar iegūtajiem rezultātiem (rakstos, mutvārdos vai izmantojot daudzveidīgu mediju tehnoloģiju), piedalās diskusijās, aizstāv un argumentē savu viedokli, lietojot ķīmijas terminus;

8.26. apzinās pētījumu un eksperimentu nozīmīgumu ķīmijas apgūvē.

9.2. zina ievērojamākos Latvijas ķīmiķus un zinātniskās pētniecības iestādes, kuru darbība saistīta ar ķīmiju.

Zina ķīmiķus, kuri devuši savu ieguldījumu dažādu iepakojuma materiālu attīstībā.

9.3. izprot ķīmijas atklājumu, pētījumu un izgudrojumu ietekmi uz tautsaimniecības attīstību, cilvēku ikdienas dzīvi un apkārtējo vidi.

Izprot, ka jaunu iepakojuma materiālu ieguvē vislielākais ieguldījums ir ķīmiķiem.

Zina rūpnīcas, kuras nodarbojas ar iepakojuma ražošanu un tā otrreizēju pārstrādi.

9.4. zina Latvijā svarīgākās ķīmiskās rūpniecības nozares (silikātu rūpniecība, metalurģija), tajās izmantojamās izejvielas un produkciju.

Stikla ražošana iepakojumam, metāla iepakojuma pārstrāde.

9.5. zina naftas pārstrādes galvenos produktus un novērtē to izmantošanas iespējas.

Plastmasas ieguve un izmantošanas iespējas kā iepakojuma materiālam (priekšrocības un trūkumi salīdzinājumā ar citiem materiāliem).

9.10. *saprot, ka kosmētikas, mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļi jālieto atbilstoši lietošanas pamācībai un marķējumam.*

Pēta informāciju un marķējumu, spriež par produkta lietošanu un nepareizas lietošanas sekām.

9.11. zina veselībai bīstamu (ugunsnedrošas, kodīgas, smacējošas) un sadzīvī izmantojamu vielu pareizas lietošanas un uzglabāšanas noteikumus.

Pēta vielu bīstamības simbolus uz iepakojuma un šo vielu pareizas uzglabāšanas un lietošanas noteikumus.

9.12. zina par materiālu (šķiedras, plastmasas) iespējamām pārmaiņām karsēšanas rezultātā un ievēro drošības noteikumus, strādājot ar tiem.

Zina, ka šķiedras deg, plastmasa kūst un deformējas, tāpēc, pārbaudot to īpašības, nededzina.

9.18. salīdzina dažādu metālu vai to sakausējumu izstrādājumu pārvērtības apkārtējās vides iedarbībā (korozija) un zina, kā aizsargāt metālu izstrādājumus no korozijas.

Eksperimenti ar konservu kārbām, metāla vāciņiem, kuriem noskrāpēts pārklājums.

9.19. novērtē gaisa, ūdens un augsnes piesārņojumu lokālā, reģionālā un globālā mērogā, izmantojot savus novērojumus un informācijas avotos gūtos datus, un iesaka risinājumus tā samazināšanai.

Novērtē iepakojuma radīto piesārņojumu (ražošanas, noglabāšanas, pārstrādes) un iesaka risinājumus tā samazināšanai.

9.21. izprot sadzīves atkritumu pārstrādes nepieciešamību, zina par atkritumu apsaimniekošanu Latvijā un piedalās atkritumu savākšanā un šķīrošanā.

Zina, kā un kāpēc Latvijā tiek organizēta atkritumu apsaimniekošana. Zina par "Zaļā punkta" zīmes nozīmi un tās piešķiršanas kārtību. Ikdienā mājās un klasē šķiro atkritumus.

9.22. apzinās dabas resursu (piemēram, ūdens, naftas, koksnes) taupīgas izmantošanas nepieciešamību un atbilstoši rīkojas.

Lieto pēc iespējas mazāk iepakojuma, lai saudzētu dabas resursus.

9.23. gūst pieredzi kopējos projektos, kas saistīti ar vides kvalitātes saglabāšanu un uzlabošanu, kā arī organizē tos.

Kopā ar klasesbiedriem veic projektu, lai rastu risinājumu kādai iepakojuma radīto atkritumu izraisītai problēmai.

9.24. zina profesijas, kas saistītas ar ķīmiju.

Zina, ka iepakojuma ražošanas un pārstrādes nozarē strādājošiem nepieciešamas ķīmijas zināšanas.

9.25. dažādos informācijas avotos iegūst informāciju par profesijām, kas saistītas ar ķīmiju, tai skaitā, apmeklējot ķīmiskās rūpnīcas, zinātniskās pētniecības laboratorijas;

9.27. apzinās ķīmijas zināšanu un prasmju nepieciešamību izglītības turpināšanai.

Pamatprasības ģeogrāfijas apguvei, beidzot 9. klasi

8.15. raksturo derīgo izrakteņu izvietojuma likumsakarības saistībā ar reljefa formām; novērtē to nozīmi cilvēku saimnieciskajā darbībā.

Kartē pēta derīgo izrakteņu atrašanās vietas un spriež par rūpniecības nozarēm, kas attīstītas to apkaimē. Spriež par valstīm, kur izdevīgāk ražot

iepakojumu – tuvāk izejvielu ieguves vietām vai tuvāk iepakojamu produktu ražošanas vietām.

8.31. izprot temperatūras paaugstināšanās iemeslus pasaulē un analizē klimata maiņu ietekmējošos faktorus Latvijā.

Apmeklē SIA “Getliņi EKO” un iepazīstas, kā tiek savākts metāns, kas rodas, atkritumiem pūstot, lai ražotu enerģiju, tādējādi mazinot tā ietekmi uz klimata izmaiņām.

9.10. lieto jēdzienus: iekšzemes un nacionālais kopprodukts, intensīvā un ekstensīvā lauksaimniecība, specializācija, kooperācija, eksports, imports, ārējās tirdzniecības bilance.

Prezentē pētījumu par preču iepakošanu un eksportēšanu.

9.11. zina, kas ir atjaunojamie, neatjaunojamie dabas resursi, un spēj novērtēt to nozīmi cilvēku saimnieciskajā darbībā reģionā, valstī.

Zina, kādi atjaunojamie un neatjaunojamie resursi tiek izmantoti iepakošanas ražošanai, un vērtē to nozīmi cilvēku saimnieciskajā darbībā.

9.12. prot analizēt un salīdzināt dabas resursu veidu ģeogrāfisko izvietojumu pasaules daļās, izmantojot dažādus informācijas avotus;

9.13. raksturo savas apdzīvotās vietas (pilsēta, pagasts, rajons), cilvēku sadzīvi un saimnieciskās darbības veidus un salīdzina to ar citiem Latvijas reģioniem.

Pēta ražošanu, tajā izmantoto iepakošanu un tā apsaimniekošanu.

9.14. analizē un novērtē ekonomiskos un sociāla rakstura procesus Latvijā, Eiropā un pasaulē, izmantojot dažādus informācijas avotus.

10.2. prot izvēlēties informācijas avotus atbilstoši praktiskā vai pētniecības darba plānotajam mērķim un uzdevumiem;

10.3. apsver un izvēlas, kādus informācijas avotus izmantot – mācību literatūru, kartogrāfiskos izdevumus, tabulas, diagrammas, kartogrammas, klimatogrammas, skaidrojošās vārdnīcas, enciklopēdijas, plašsaziņas līdzekļus, internetu;

10.4. izvērtē iegūtās informācijas ticamību un derīgumu. Saskata un atzīmē iegūtajā informācijā būtisko, galveno;

10.5. formulē darba uzdevumus un izvēlas darba paņēmienus, plāno darba norises laiku un gaitu;

10.7. mēra un aprēķina attālumu plānā vai kartē, ievērojot mērogu.

Aprēķina attālumu, kādā jāpārvieto preces un saražotais iepakošanas ražotāja līdz patērētājam.

10.9. nosaka vietu pēc dotajām ģeogrāfiskajām koordinātām un dotā punkta ģeogrāfiskās koordinātas kartē vai plānā.

Nosaka vietu un pēta tajā ražošanu un radīto iepakošanu (piemēram, Zviedrijas pilsēta Lunda – atrodas “Tetra Pak” ražotne u. c.).

10.10. attēlo noteiktu teritoriju kartoshēmā vai plānā atbilstoši kartogrāfisk-

kajām prasībām, veidojot ekskursijas maršruta shēmu, iekļaujot tajā dabas un kultūrvēsturisko objektu aprakstus.

Veidojot projektu par vides uzlabošanu (piemēram, atzīmē vietu, kur atrodas daudz atkritumu, izpēta, kāpēc tie atrodas tieši tur, piedāvā risinājumus – kartē iezīmētus atkritumu konteinerus u. tml.

Veido maršrutu ekskursijai “Pa iepakojuma pēdām”.

10.11. iepazīstina citus ar praktiskā darba, pētījuma rezultātiem. Novērtē savā un citu darbā paveikto.

11.1. apzinās ģeogrāfijas nozīmi dabas procesu un parādību izpētē pagātnē un vērtē mūsdienu ģeogrāfiskos pētījumus un atklājumus dažādās ģeogrāfijas zinātnes nozarēs.

Apzinās, ka ģeogrāfija ir pamatnozāre, kas pēta izlietotā iepakojuma ietekmi uz klimata pārmaiņām.

11.2. apzinās saimnieciskās darbības ietekmē radītās ekoloģiskās problēmas Latvijā un Baltijas jūras baseina valstīs.

Apzinās izlietotā iepakojuma radītās problēmas.

11.3. iegūst un izmanto informāciju par starpvalstu līmenī risinātajām vides un sociālajām problēmām; izsaka savu attieksmi pret tām.

Pēta Eiropas Savienības dokumentus par atkritumu apsaimniekošanu.

11.6. skaidro tuksnešu teritoriju paplašināšanās cēloņus noteiktos pasaules reģionos, izmantojot kartes.

Zina, ka nepārdomāta koku izciršana, lai ražotu iepakojumu (kastes, papīru), var novest pie vides degradācijas un tuksnešu veidošanās.

11.7. apzinās mežu nozīmi dabas procesu norisē un cilvēku dzīvē; analizē mežu platību samazināšanās tendences pasaulē un Latvijā.

Zina, ka mežs ne tikai dod mums materiālus labumus (t. sk. izejvielas iepakojuma ražošanai), bet arī attīra gaisu un ražo skābekli.

Pamatprasības informātikas apguvei, beidzot 7. klasi (pārejas periodā – beidzot 9. klasi)

Prasmes, kas apgūtas informātikā, ir līdzeklis, lai mācītos un realizētu sevi. Viegļāk apgūt informātikas standarta prasības, veicot kādu konkrētu darbu, piemēram, veicot projektu vai pildot uzdevumus tematā “Iepakojums”.

7.13. prot izveidot jaunu dokumentu, atvērt un aizvērt vienu vai vairākus eksistējošus dokumentus, pārvietoties starp atvērtiem dokumentiem, mainīt dokumenta apskates režīmus un mērogus.

Izmanto projektu noformēšanai, datu apstrādei un saglabāšanai.

7.14. prot saglabāt eksistējošu dokumentu ar to pašu vai citu nosaukumu tajā pašā mapē, citā mapē, citā atmiņas ierīcē;

- 7.15. zina un izprot, kāpēc nepieciešams iestatīt dokumenta lappuses parametrus (orientāciju, mērogu un lielumu), un prot nomainīt tos;
- 7.16. zina, kāpēc pirms dokumenta izdrukāšanas jāveic tā priekšskatīšana, un prot priekšskatīt un izdrukāt dokumentu;
- 7.17. prot nosaukt dažas programmu palīdzības sistēmas izmantošanas iespējas;
- 7.18. zina un izprot datorizētas attēlu apstrādes pamatprincipus, priekšrocības un trūkumus; prot nosaukt dažas grafisko attēlu apstrādes lietotnes.

Apstrādā ekskursiju un izpētes laikā iegūtās fotogrāfijas.

- 7.19. prot izmantot zīmēšanas standartriekus un aizkrāsot laukumus;
- 7.20. prot veikt darbības ar attēlu un tā daļām: dzēst, kopēt, pārvietot, pagriezt, mainīt izmērus;
- 7.21. zina un izprot datorizētas teksta apstrādes pamatprincipus, priekšrocības un trūkumus, prot nosaukt dažas teksta apstrādes lietotnes;
- 7.22. prot ievadīt tekstu (rakstzīmes) un veikt rediģēšanas pamatoperācijas: iespraust un dzēst rakstzīmi, vārdu, rindu, teikumu, rindkopu un teksta fragmentu;
- 7.23. prot dokumentā un starp aktīviem dokumentiem dublēt un pārvietot dokumenta daļas;
- 7.24. prot formatēt rakstzīmes: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot slīprakstu, treknrakstu, pasvīturošanu, augšējo un apakšējo indeksu;
- 7.25. prot formatēt rindkopas: līdzināt tekstu pēc kreisās un labās malas, abām malām, centrēt tekstu, veidot atkāpes, mainīt attālumu starp vienas teksta rindkopas rindām un starp rindkopām, veidot aizzīmētus un numurētus sarakstus;
- 7.27. prot dublēt rakstzīmes un rindkopas formātus;
- 7.28. prot ilustratīvi raksturot dokumenta lappuses iekārtojumu (pamatteksts, malas, galvene, kājene, vēre);
- 7.29. prot mainīt lappuses iekārtojumu: lapas izmērus, orientāciju un malu platumu;
- 7.30. prot dokumentā ievietot un dzēst speciālas rakstzīmes (simbolus), rindkopu, lappuses pārtraukumu, lappuses numuru, vēri;
- 7.31. prot ievietot formulu un attēlu, mainīt to novietojumu un izmēru.

Ievieto apstrādātus attēlus sagatavotā tekstā (piemēram, pētījuma rezultātos).

- 7.32. prot dokumentā izveidot tabulu un to modificēt: iespraust un dzēst kolonnas un rindas, mainīt kolonnu platumu un tabulas noformējumu.

Ievieto datu apkopojuma tabulas, piemēram, par dažādiem iepakošanas veidiem, par atkritumu daudzumu mājāsaimniecībā.

- 7.33. prot izmantot pareizrakstības pārbaudes līdzekļus;
- 7.35. prot šūnās ievadīt un rediģēt tekstu, skaitļus un formulas, izmantot automātiskās aizpildīšanas līdzekļus;

7.36. prot izveidot formulas, izmantojot saskaitīšanas, atņemšanas, reizināšanas un dalīšanas darbības, un grupēt aritmētiskās darbības, izmantojot iekavas.

Izmanto datu apstrādei.

7.37. prot nosaukt dažus šūnu absolūtās un relatīvās adresācijas lietošanas piemērus;

7.38. zina un prot izmantot standartfunkcijas summas, vidējā aritmētiskā, lielākās un mazākās vērtības atrašanai.

Izmanto aprēķiniem, apstrādājot pētījuma datus.

7.39. prot sakārtot tabulas datus augošā vai dilstošā secībā;

7.40. prot veikt vienkāršu datu atlasī;

7.41. prot veikt darbības ar šūnām: dzēst, dublēt un pārvietot to saturu;

7.42. prot veikt darbības ar rindām un kolonnām: izmest un iespraust, mainīt kolonnu platumu un rindu augstumu;

7.43. prot formatēt tekstu: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot kursīvu, treknrakstu, pasvītrosānu, augšējo un apakšējo indeksu, mainīt šūnas satura orientāciju un izlīdzināšanas veidu;

7.44. prot formatēt skaitļus, norādot decimālzīmju skaitu, attēlot skaitļus kā procentus, izmantot valūtas simbolus;

7.45. prot veikt šūnu grafisko noformēšanu;

7.46. prot izveidot esošā vai jaunā lapā diagrammu, izvēlēties piemērotu diagrammas tipu (stabiņu, līniju, joslu un sektordiagrammu).

Iegūtos datus pārveido diagrammās.

7.47. prot mainīt diagrammas tipu un noformējumu, pievienot uzrakstus, pārvietot diagrammu un mainīt tās izmērus;

7.48. prot nosaukt prezentācijas līdzekļu izmantošanas iespējas, zina, ka informācijas prezentēšana ir katra projekta loģisks noslēgums, un prot nosaukt populārākās prezentāciju lietotnes;

7.49. prot izmantot veidnes un vedņus;

7.50. prot izveidot un aizpildīt jaunu slīdu, izmantojot slīdu veidnes (ar tekstu un attēliem), dzēst un dublēt slīdus, mainīt to secību.

Sagatavo pētījuma un projekta prezentāciju.

7.51. prot slīdā ievadīt, rediģēt un noformēt tekstu: mainīt rakstzīmju fontu, lielumu un krāsu, izmantot slīprakstu, treknrakstu, pasvītrosānu, ieēnošanu, augšējo un apakšējo indeksu;

7.52. prot slīdā ievietot gatavus attēlus un mākslinieciskus uzrakstus (Word-Art);

7.53. prot izveidot zīmējumu, izmantojot grafikas objektus: līnijas, bultiņas, četrstūrus, riņķus, teksta rāmišus, elementārattēlus (AutoShapes);

7.54. prot mainīt grafisko objektu noformējumu: līniju biezumu, krāsu un stilu, aizpildījumu;

7.55. prot veikt darbības ar objektiem: dzēst, dublēt, pārvietot, pagriezt, mainīt izmērus, grupēt, atgrupēt, pārgrupēt un mainīt objektu attēlošanas secību.

Atrod internetā nepieciešamo informāciju par iepakojumu.

- 7.56. prot iestatīt un mainīt slīdu un to objektu animācijas efektus;
- 7.57. prot demonstrēt izveidoto prezentāciju, ņemot vērā tās mērķus, tēmu un saturu, auditoriju un pieejamās tehnoloģijas;
- 7.59. prot piekļūt konkrētām tīmekļa vietām: atvērt tīmekļa adresi, atvērt hipersaiti un atgriezties uz iepriekšējo lappusi un sāukmlapu.

Atver norādītās lapas internetā, lai iegūtu informāciju par iepakojumu.

- 7.60. prot veikt datņu lejupielādi;
- 7.61. prot dublēt, saglabāt un izdrukāt atrasto informāciju;
- 7.62. zina, kas ir meklētājprogramma, un prot nosaukt populārākās meklētājprogrammas;
- 7.63. prot veikt nepieciešamās informācijas meklēšanu pēc atslēgas vārda un hierarhiskos katalogos.

Prot atrast nepieciešamo informāciju, lai izpildītu uzdevumu vai veiktu pētījumu.

- 7.64. prot novērtēt internetā atrodamās informācijas glabāšanās ilgumu un tās ticamību (patiesumu);
- 7.66. prot izveidot un nosūtīt jaunu e-pasta ziņojumu: norādīt saņēmēja(-u) e-pasta adresi(-es) un tematu, ievadīt un rediģēt ziņojuma tekstu, ziņojumam piesaistīt vienu vai vairākas datnes.

Pārsūta datus, meklē sadarbības partnerus, apmainās ar informāciju, veicot projektus par iepakojumu.

- 7.67. prot saņemt e-pasta ziņojumus un sakārtot tos pēc sūtītāja un datuma;
- 7.68. prot atvērt e-pasta ziņojumu, atvērt un saglabāt tam piesaistītās datus, atbildēt e-pasta ziņojuma sūtītājam un pārsūtīt to citam adresātam;
- 7.69. prot dzēst un izdrukāt saņemtos un nosūtītos e-pasta ziņojumus.

Pamatprasības matemātikas apguvei, beidzot 6. klasi

Tā kā matemātika ir līdzeklis, lai risinātu ikdienas dzīvē radušās problēmas, tad uzskaitīto standarta punktu saturs varētu būt saistīts ar iepakojumu, piemēram, teksta uzdevumi, aprēķini pētījuma datu apstrādei u. tml.

10.1.2. veikt četras aritmētiskās darbības, kāpināšanu kvadrātā un kubā, aprēķināt izteiksmes vērtību;

10.2.5. veikt četras aritmētiskās darbības, saīsināšanu, kāpināšanu kvadrātā un kubā;

10.2.8. aprēķināt attālumu kartē pēc dotā mēroga;

- 10.3. izmantojot galīgas decimāldaļas, prot veikt šādas darbības:
- 10.3.2. veikt četras aritmētiskās darbības, kāpināšanu kvadrātā un kubā rakstos un ar kalkulatoru;
- 10.3.5. aprēķināt procentus no skaitļa un skaitli, ja zināma tā procentu vērtība; izteikt divu skaitļu attiecību procentos;
- 10.4. izmantojot racionālus skaitļus, prot veikt šādas darbības:
- 10.4.2. veikt četras aritmētiskās darbības ar parastās daļas vai galīgas decimāldaļas formā dotiem racionāliem skaitļiem vienkopus, kāpināt tos kvadrātā vai kubā rakstos un ar kalkulatoru, aptuveni galvā novērtēt izteiksmes sagaidāmo rezultātu;
- 10.4.5. *risināt praktiskus uzdevumus, kas saistīti ar sadzīves, dabaszinātņu, vides un veselības jautājumiem, apzinās to nozīmi ikdienas dzīvē;*
- 10.6. prot salīdzināt pēc lieluma patvaļīgā formā dotus racionālos skaitļus;
- 10.7. izmantojot sakarības, prot veikt šādas darbības:
- 10.7.1. saskatīt sakarības starp mainīgiem lielumiem dabā, sabiedrībā, tehnikā;
- 10.7.3. attēlot sakarības tabulās.
- 11.1. lietot laukuma, tilpuma, ātruma mērvienības;
- 11.2. izmantot tiešu mērījumu rezultātus citu lielumu noteikšanai;
- 11.4. atsevišķos gadījumos pāriet no mazākām mērvienībām uz lielākām, risinot praktiskus uzdevumus;
- 11.5. sakārtot augošā vai dilstošā secībā lielumus, kas izteikti ar racionāliem skaitļiem;
- 11.6. savākt un pierakstīt dažādos eksperimentos, pētījumos un aptaujās iegūtos datus, tos sakārtot, sistematizēt, attēlot vizuāli;
- 11.7. attēlot informāciju tabulās, stabiņveida diagrammās un iegūt informāciju no tām, iegūt informāciju no sektora diagrammām;
- 11.8. aprēķināt skaitļu vidējo aritmētisko;
- 11.9. izmantot datoru informācijas iegūšanai;
- 11.10. sakārtot objektus pēc lieluma vai alfabēta secībā.
- 12.3. izprast pamatojuma nepieciešamību;
- 12.4. uzklaut un izprast dažādus viedokļus;
- 12.5. izvirzīt hipotēzes reālās problēmas formulēšanai matemātiskā valodā;
- 12.6. apkopot matemātisko informāciju un saskatīt likumsakarības tajā;
- 12.7. lietot piemērotus paņēmienus, lai atrisinātu problēmas, izmantojot skaitliskus modeļus;
- 12.8. precīzi lietot simbolus un apzīmējumus;
- 12.9. lietot shēmas, stabiņu diagrammas un tabulas, prezentējot problēmas risinājumu;
- 12.10. *rūpīgi izveidot grupas darba prezentāciju un pastāstīt par to.*

Pamatprasības matemātikas apguvei, beidzot 9. klasi

14.2.2. sastādīt proporciju un aprēķināt proporcijas nezināmo locekli;

14.3.2. noapaļot bezgalīgu decimāldaļu;

14.5.8. novērtēt darbību rezultātus aptuvenos aprēķinos;

14.8.4. *risināt praktiskus uzdevumus, kas saistīti ar sadzīves, dabaszinātņu, vides un veselības jautājumiem, sastādot vienādojumus, to sistēmas, noteikt atšķirību starp teksta uzdevuma atrisinājumu un atbilstošā vienādojuma vai vienādojumu sistēmas atrisinājumu;*

14.34. izmērīt minēto ķermeņu virsmas laukuma un tilpuma aprēķināšanai pietiekamos lielumus un aprēķināt virsmas laukumu un tilpumu.

15. Matemātikas lietojums dabas un sabiedrības procesu analizē. Skolēns prot veikt šādas darbības:

15.1. izteikt norādīto lielumu no dotās formulas;

15.2. mērīt un salīdzināt daudzumus, lietojot piemērotas mērvienības un instrumentus;

15.3. pāriet no vienas mērvienības citā, risinot praktiskus uzdevumus;

15.4. sakārtot augošā vai dilstošā secībā lielumus, kas izsakāmi ar reāliem skaitļiem;

15.5. formulēt jautājumus par nepieciešamajiem datiem, kas jāvēc un jāapkopo, apsverot, kādi secinājumi no tiem tiks izdarīti un kāda statistiskā analizē nepieciešama;

15.6. savākt datus no dažādiem piemērotiem avotiem, ietverot eksperimentus, pētījumus un aptaujas; apstrādāt un attēlot datus sektora diagrammās un grafikos; piedalīties informācijas apmaiņā;

15.7. *precīzi un objektīvi interpretēt un apspriest datus – atbildēt uz izvirzītajiem jautājumiem, izdarot secinājumus no datiem;*

15.8. sazināties matemātiski, lietojot dažādu veidu diagrammas un ar tām saistīto paskaidrojošo tekstu, izskaidrojot to matemātiskā pasniegšanas veida izvēli;

15.9. veidot un analizēt informācijas apkopojumus ar matemātisku saturu un iegūt no tiem jaunu informāciju;

15.10. izmantot kalkulatoru/datoru informācijas apstrādei;

15.11. grupēt elementus pēc dotajiem nosacījumiem, noteikt prasītā veida grupu skaitu.

16. Matemātisko modeļu veidošana un pētīšana ar matemātikai raksturīgām metodēm. Skolēns prot veikt šādas darbības:

16.5. pazīt atšķirību starp atsevišķiem gadījumiem un vispārīgiem spriedumiem;

16.6. formulēt pamatojumus un novērtēt pamatojuma pareizību;

16.7. *objektīvi izvērtēt dažādus viedokļus, pamatot un aizstāvēt savu viedokli;*

16.8. reālu problēmu formulēt matemātiskā valodā;

16.9. izveidot un apkopot doto vai iegūto matemātisko informāciju, atklāt likumsakarības, tās paplašināt un vispārināt, pārbaudīt un izskaidrot vispārinājumu;

16.10. izvēlēties un lietot piemērotus paņēmienus, lai atrisinātu problēmas, izmantojot algebriskus un ģeometriskus modeļus;

16.11. precīzi un konsekventi lietot simbolus un apzīmējumus;

16.12. pētīt matemātisko sakarību un iegūtos rezultātus interpretēt reālās problēmas atrisinājumā;

16.13. lietot diagrammas un shēmas, prezentējot problēmas risinājumu;

16.14. individuāli un grupā izveidot darba prezentāciju;

16.15. *precīzi argumentēt savu viedokli.*

Pamatprasības sociālo zinību apguvei, beidzot 6. klasi

10. Gatavība sociāli atbildīgai nostājai:

10.1. izprot saikni starp rīcību un sekām; pauž savu tikumisko izvēli;

10.6. atšķir saudzīgas un nesaudzīgas darbības pret vidi un izvēlas videi saudzīgu rīcību;

Izvēlas šķirot atkritumus un pārdomāti iepirkties.

10.8. *apzinās, ka cilvēks pats ir atbildīgs par savu veselību un drošību; novērtē savus veselību ietekmējošos paradumus;*

Vērtē iepakošanas nozīmi savas veselības salabāšanā.

10.11. *atzīst citu tiesības uz atšķirīgiem uzskatiem;*

10.12. ekonomiskās izvēles situācijā izvērtē alternatīvas, ar ekonomiskiem apsvērumiem pamato savu izvēli un pieņem lēmumu, kā rīkoties.

11.1. izprot sadarbības priekšrocības;

11.2. novērtē savas spējas izpildīt dažādas lomas, mācoties grupā;

11.3. *prot strādāt grupā – uzklausa un pārdomā citu uzskatus, neizdarot pārsteidzīgus secinājumus, atzīst citu vajadzības un intereses, kā arī ņem vērā citu domas, emocijas, pieredzi, attieksmes, pārliecību;*

11.4. novērtē grupu darba priekšrocības un iespējamās grūtības mācību mērķu sasniegšanai;

11.5. spēj iejusties citu cilvēku situācijā un apzinās, ka cita cilvēka rīcību nosaka viņa vērtības, uzskati, pārliecība;

11.6. *ir draudzīgs, ieinteresēts un atsaucīgs attieksmē pret visiem grupas biedriem;*

11.7. strādājot grupā, iesaistās sadarbības problēmu (viedokļu neuzklašanās, dominēšana, personības, nevis uzskatu kritizēšana) konstruktīvā risināšanā;

11.8. izstrādā grupas darba noteikumus atbilstoši mācību uzdevumam;

11.9. prot sniegt mutisku ziņojumu par grupas darba rezultātiem;

11.10. prot prognozēt mācību uzdevuma veikšanai nepieciešamo laiku;

11.11. spēj secīgi izpildīt mācību uzdevumu un plānot mācību uzdevuma izpildi;

- 11.12. prot kopā ar skolotāju formulēt mācību sasniegumu kritērijus un vērtēt savu un vienaudžu veikumu atbilstoši kritērijiem;
- 11.13. prot mērķtiecīgi uzdot jautājumus par apspriežamo tematu;
- 11.14. zina, kādos informācijas avotos meklējama informācija par sociālpolitiskiem, ekonomiskiem jautājumiem; prot to patstāvīgi atrast dažādos informācijas avotos (uzziņu literatūra, plašsaziņas līdzekļi, datorresursi) un izmantot mācību uzdevumu veikšanai;
- 11.15. aptaujājot, sarunājoties, klausoties citu stāstījumu un lasot, prot iegūt nepieciešamo informāciju par personību un sabiedrību;
- 11.16. atbilstoši mācību uzdevumam atšķir būtisku informāciju no maznozīmīgas;
- 11.18. prot sakārtot hronoloģiskā secībā sava pagasta, novada, Latvijas svarīgākos notikumus;
- 11.19. prot dažādās dzīves situācijās saskatīt un izvērtēt cēloņu un sekas mij-sakarības;
- 11.20. prot saskatīt dažādus viedokļus, prot formulēt savu viedokli;
- 11.21. prot sagatavoties intervijai, intervēt, apkopot un noformēt intervijas materiālus;
- 11.22. prot, strādājot grupā, sastādīt anketu, veikt aptauju, apkopot un noformēt aptaujas rezultātus.
- 12.1. paskaidro, kā ētisko vērtību izpratne ietekmē sabiedrībā valdošos priekšstatus un paradumus; ar piemēriem ilustrē to, kā cilvēku ētiskā pār-liecība ietekmē viņu raksturu, rīcību;
- 12.22. izprot cilvēku, institūciju un valsts sadarbības nozīmi tīras vides uz-turēšanā; ar piemēriem ilustrē to, kā cilvēku darbība ietekmē apkārtējo vidi;
- 12.23. atšķir cilvēka galvenās ekonomiskās vajadzības un sociālās vajadzī-bas; prot raksturot savas ģimenes ekonomiskās vēlmes un vajadzības;
- 12.24. izprot patērētāja lomu, apzinās patērētāja pienākumus un tiesības;
- 12.25. zina, ka ražošanas resursi ir ierobežoti; prot raksturot komercdarbī-bas veidus tuvākajā apkārtnē (pagastā/pilsētā/mikrorajonā);
- 12.26. prot nosaukt galvenos nodokļu veidus, ilustrēt tos ar piemēriem.

Pamatprasības sociālo zinību apguvei, beidzot 9. klasi

- 14.1. pauž savu tikumisko izvēli, to pamatojot;
- 14.3. spēj izvērtēt savu rīcību, izmantojot ētisku argumentāciju, ja nepieciešams, atzīt savas kļūdas un aizspriedumus un mainīties;
- 14.4. *ir iecietīgs pret atšķirīgo (izņemot gadījumus, ja tiek aizskarta personības un sabiedrības drošība);*
- 14.7. vērtē pašvaldības un valsts mēroga darbību ietekmi uz dabu un cilvēka veselību.

Pēta, kas teikts dažādos ar dabas aizsardzību rakstītos dokumentos, piemēram, iepakojuma apsaimniekošanas likumā, un vērtē, kas notiktu, ja nebūtu šāda likuma.

14.8. izprot veselību veicinošas vides veidošanas pamatprincipus;

14.9. *apzinās tos savus paradumus, kuri ietekmē veselību, pamato to izvēli; nosaka savu un sabiedrības atbildību par veselību un drošību; novērtē veselīgas sabiedrības priekšrocības;*

14.10. zina un praksē izmanto pilsoniskās līdzdalības iespējas skolas, pašvaldības un valsts mēroga norisēs;

14.13. izvēles situācijā, balstoties uz ekonomiskiem apsvērumiem un ievērojot godīguma, taisnīguma un cilvēkmīlestības principus, izvērtē vairākas alternatīvas, prognozē pieņemtā lēmuma īstenošanas sekas un pieņem lēmumu darbībai;

14.14. *apzinās darba vērtību; plāno savu turpmākās profesionālās darbības jomu, izvērtējot savas spējas, intereses un sabiedrības vajadzības.*

15.1. ar piemēriem ilustrē sekmīgu sadarbību;

15.2. pauž savu viedokli vai piedāvā problēmas risinājumu un uzklausa citu viedokli kopīgo mācību un sociālo mērķu sasniegšanai;

15.3. prot saskaņot savas un citu vajadzības, meklējot problēmu risinājumus;

15.4. spēj pieņemt kompromisu kopīgo mācību un sociālo mērķu sasniegšanai;

15.5. mācību un sociālo mērķu sasniegšanai sniedz atbalstu citiem grupas biedriem;

15.6. *pārvalda savas emocijas saskarsmē un sadarbībā;*

15.7. *pieņem un ciena citus grupas biedrus (tolerance);*

15.8. sadarbojas ar citiem, piedaloties vietējai sabiedrībai nozīmīgos projektos;

15.9. *uzņemas atbildību par savu ieguldījumu kopīgo mācību mērķu sasniegšanai;*

15.10. atbilstoši grupas mērķiem izstrādā un, ja nepieciešams, ierosina mainīt grupas darba noteikumus;

15.11. prot publiski uzstāties par grupas darba rezultātiem;

15.12. prot vērtēt mācībām nepieciešamo laiku un veikt nepieciešamās korekcijas;

15.13. prot plānot mācību darba secību, mācīšanās gaitā vērtēt savu mācīšanos un veikt nepieciešamās korekcijas mācību uzdevuma veikšanas secībā;

15.14. ir atradis sev piemērotāko veidu, kā organizēt mācīšanos, un spēj pastāstīt par to citiem;

15.15. prot kopā ar grupas biedriem formulēt mācību sasniegumu kritērijus un vērtēt savu un citu skolēnu veikumu atbilstoši kritērijiem.

Pašvērtējums, savstarpējais vērtējums.

15.16. izmanto mērķtiecīgu jautājumu uzdošanu kā personības un sabiedrības pētīšanas instrumentu.

Pētījums, jautājumi pēc prezentācijas.

15.17. apzinās un pieņem domu, ka uz vienu jautājumu par personību un sabiedrību var būt vairākas pareizas atbildes.

Iepakojums ir vajadzīgs un vienlaicīgi rada daudzas problēmas.

15.18. atbilstoši mācību mērķim patstāvīgi izvēlas un lieto piemērotus informācijas avotus;

15.19. kritiski novērtē, izvēlas un izmanto mācību uzdevumam atbilstošu informācijas ieguves veidu;

15.20. prot dažādos veidos sistematizēt un apkopot informāciju, arī izmantojot grafiskās formas (tabulas, shēmas, domu kartes);

15.22. prot prognozēt savas rīcības sekas, balstoties uz cēloņu un seku mij-sakarību izpratni;

15.23. prot analizēt dažādus viedokļus, izvērtējot faktus, un argumentēti aizstāvēt savu viedokli;

15.24. prot atbilstoši mērķim analizēt, novērtēt un izmantot intervijā iegūto informāciju;

15.25. prot atbilstoši uzdevumam sastādīt anketu, apkopot un analizēt aptaujas rezultātus.

16.19. izprot un raksturo savu paradumu ietekmi uz veselību;

16.28. *apzinās un pamato vides aizsardzības un sakārtošanas pasākumu nozīmību;*

16.29. zina, kā Latvijas normatīvie akti regulē vides aizsardzību.

Zina, kā normatīvie akti regulē iepakojuma apsaimniekošanu.

16.30. zina cilvēku saimnieciskās darbības veidus un principus, cilvēku ekonomiskās vēlmes un vajadzības, pieprasījuma un piedāvājuma likumsakarības, cenu veidošanās principus, ražošanas faktoros, komercdarbības veidus un finansēšanas avotus, valsts ekonomiskās sistēmas;

16.31. zina, kā rīkoties, lai aizstāvētu patērētāja tiesības;

16.33. zina, kas ir nodokļi, izprot to nepieciešamību; zina, kā tiek iekasēti nodokļi; prot aprēķināt galvenos nodokļus: pievienotās vērtības nodokli (PVN), sociālās apdrošināšanas iemaksu, ienākuma nodokli.

Zina, kas ir dabas resursu nodoklis.

16.50. zina starptautisko normatīvo aktu ietekmi uz Latvijas normatīvajiem aktiem; prot paskaidrot un ar piemēriem ilustrēt jēdzienus: referendums, ratificēt.

Zina, kā Latvijas normatīvos aktus iepakojuma nozarē ietekmē starptautiskie normatīvie akti.

16.56. prot pastāstīt, kas ir globalizācija, kādas ir tās izpausmes Latvijā un pasaulē;

16.57. zina jēdzienu "ilgtspējīga attīstība" un ilgtspējīgās attīstības saistību ar vides, ekonomisko un sociālo jomu.

Pamatprasības vēstures apguvei, beidzot 6. klasi

9.1. zina, ka informāciju par vēsturi var iegūt mācību literatūrā, enciklopēdijās, vēstures atlantos, internetā;

9.3. prot izmantot skolas bibliotēku un internetu vēsturiskas informācijas iegūšanai;

- 9.4. prot informēt citus par uzzināto, arī atstāstīt iegūto informāciju;
- 9.5. ir pieredze darboties ar vēstures avotiem un vēstures literatūru;
- 9.6. prot skaitīt laiku vēsturē – pirms un pēc mūsu ēras (Kristus dzimšanas), hronoloģizēt zināmus notikumus pa gadiem, desmitgadēm, gadsimtiem un gadu tūkstošiem;
- 9.7. prot stāstā par pagātņi sakārtot zināmus notikumus hronoloģiskā secībā, izrēķināt laika atstarpes starp notikumiem.

Prot zīmēt hronoloģisko rindu par iepakojuma attīstību.

- 9.8. izprot, ka pastāv atšķirības starp pagātņi, tagadni un nākotņi, saskata noteiktā (zināmā) periodā notikušās pārmaiņas cilvēku dzīvē;
- 9.9. izprot, ka katram vēstures notikumam ir savi cēloņi un sekas;
- 9.10. prot saskatīt konkrēta vēsturiska notikuma cēloņus un sekas;
- 9.11. izprot, ka pagātnē cilvēki dzīvoja citādi nekā tagad;
- 9.13. zina, ka daudzi Latvijas, Eiropas un pasaules vēstures notikumi ir savā starpā saistīti;
- 9.18. izprot, ka apraksti par vienu un to pašu vēstures notikumu var sniegt dažādas versijas par notikušo;
- 9.20. *ir pieredze novērtēt vēstures notikumus, izmantojot ētiskus kritērijus, piemēram, labs–ļauns, cēls–zemisks, pareiza–nepareiza rīcība.*
- 10.1. prot formulēt un izteikt savu viedokli un attieksmi pret kādu vēstures notikumu;
- 10.2. prot diskutēt par vēstures jautājumiem un aizstāvēt savu viedokli;
- 10.3. izprot, ka sabiedrība sastāv no atsevišķiem cilvēkiem un ka arī skolēni ir sabiedrības daļa;
- 10.4. izprot, ka vēsture ir arī atsevišķu cilvēku dzīves vēsture jeb dzīvesstāsti;
- 10.5. *ir ieinteresēts uz klausīt vecākās paaudzes dzīvesstāstus, ar cieņu izturas pret tiem;*
- 10.6. *spēj labvēlīgi izturēties pret atšķirīgiem vēstures notikumu skaidrojumiem.*

Pamatprasības vēstures apguvei, beidzot 9. klasi

- 13.1. ir pieredze orientēties daudzveidīgā vēsturiskā informācijā un izvēlēties sev nepieciešamo;
- 13.2. prot apkopot dažādu avotu sniegto informāciju un izdarīt secinājumus, balstoties uz to;
- 13.3. saprot, ka ne visi vēsturiskās informācijas avoti, īpaši internets, ir uzticami;
- 13.4. izprot, ka informācijas avoti var izraisīt jautājumus par pagātņi un palīdzēt rast uz tiem atbildes;
- 13.5. izprot atšķirību starp vēstures avotiem un vēstures literatūru;
- 13.6. spēj saskatīt un raksturot noteiktā (zināmā) periodā notikušās pārmaiņas cilvēku dzīvē;

13.7. izprot, ka vienā un tajā pašā laikā dažādās vietās notikuši atšķirīgi notikumi;

13.8. prot salīdzināt zināmus vēsturiskos notikumus dažādās vietās vienā un tajā pašā laikā (sinhronisms);

13.9. spēj atšķirt un raksturot dažādus vēsturisko pārmaiņu veidus (straujas un pakāpeniskas, vietējas, valstiskas, reģionālas pārmaiņas);

13.10. izprot, kāda ir atšķirība starp progresu un pārmaiņām;

13.11. spēj lietot zināšanas par pagātņi, lai izprastu tagadni un spriestu par sabiedrības nākotni;

13.12. izprot, ka vēstures notikumiem parasti ir vairāki cēloņi un sekas;

13.13. spēj saskatīt, kā saistīti kāda vēsturiska notikuma dažādie cēloņi;

13.14. prot saskatīt, kā saistīti kāda vēsturiska notikuma cēloņi un iemesli;

13.15. izprot, ka visi cēloņi un sekas nav vienādi nozīmīgi;

13.16. izprot cilvēku rīcības cēloņus pagātnē, prot izskaidrot, kāpēc viņi nav rīkojušies citādi;

13.27. izprot, ka cilvēku atmiņas un vērtējumi par vienu un to pašu notikumu var būt atšķirīgi (subjektīvi);

13.28. izprot, ka pastāvējusi, joprojām pastāv un pastāvēs viedokļu, ideju un apstākļu daudzveidība;

13.29. izprot, ar ko atšķiras fakti no viedokļiem, kas par tiem izteikti;

13.30. izprot, ka dažādas cilvēku grupas vēsturi skaidro un izmanto atšķirīgi;

13.31. izprot, ka vēsturiskās informācijas trūkums var būt par iemeslu atšķirīgam pagātnes skaidrojumam.

14.1. ir pieredze patstāvīgi izpētīt un argumentēti interpretēt vēstures notikumus;

14.2. prot argumentēti diskutēt un aizstāvēt savu viedokli, paust attieksmi pret nepieņemamiem vēstures notikumu skaidrojumiem;

14.3. izprot, ka jebkuram cilvēkam, arī katram skolēnam, ir un būs iespēja savu spēju ietvaros ietekmēt vēstures gaitu;

14.4. ir pieredze analizēt kādas vēsturiskas personas sasniegumu vai neveiksmju cēloņus, domājot, kā viņš pats būtu rīkojies šīs personas vietā;

14.5. izprot, ka katra vecākās paaudzes cilvēka dzīvesstāsts ir vēstures avots.

legūst informāciju par iepakošanas attīstību, tā saistību ar vēsturiski ekonomiskajiem un sociālajiem apstākļiem no vecāku un vecvecāku stāstījuma.

Pamatprasības mājdarbības un tehnoloģiju apguvei, beidzot 6. klasi

14.6. novērtē materiālu piemērotību un izvēlas atbilstošākos;

14.7. izprot ekonomiskas saimniekošanas nozīmi cilvēka dzīves kvalitātes uzlabošanā un vides saudzēšanā.

Izmanto izlietoto iepakojumu otrreiz (šķirojot vai izgatavojot sadzīvē noderīgus priekšmetus).

14.8. zina, ka sadzīves atkritumu pārstrāde un sadzīves ķīmisko līdzekļu saprātīga lietošana saudzē vidi.

Šķiro atkritumus, lai tos būtu iespējams otrreiz pārstrādāt.

15.1. izprot, ka izstrādājumu darināšana no ieceres līdz gatavai lietai veicama noteiktā secībā;

15.2. saskata vajadzību pēc izstrādājuma vai tehniska risinājuma mājās; prot raksturot un pamatot savu darbību ieceres realizēšanai;

15.3. iepazīst un analizē etnogrāfisko materiālu, un saskata iespēju etnogrāfijas radošā izmantošanā mūsdienīgos izstrādājumos; prot veidot vienkāršu kompozīciju un/vai rasējumu vienā vai divos skatos;

15.4. ir iepazinies ar informācijas ieguves iespējām (arī izmantojot modernās informācijas tehnoloģijas) un lietošanu, prot atrast nepieciešamo informāciju dažādos avotos;

15.5. prot radīt un lietot skices, vienkāršus tehniskos zīmējumus un/vai rasējumus, shēmas, lai plānotu praktisko darbību, informētu par to citus, izmantotu izstrādājumu izgatavošanā; saprot instrukciju un lietošanas pamācību nepieciešamību un to neievērošanas sekas;

15.6. prot izvēlēties izstrādājuma ieceres īstenošanai nepieciešamos materiālus, aprēķināt to izmaksas, daudzumu, izmantot un kombinēt dažādus materiālus;

15.7. prot izvēlēties darbarīkus, materiālus un racionāli iekārtot darba vietu atbilstoši tehnoloģijai;

15.8. prot veikt vienkāršākās tradicionālo tekstiltehniku – tamborēšanas, adīšanas, izšūšanas – un citu tehnoloģiju (pēc skolotāja izvēles) operācijas vai spēj veikt cieto materiālu mehāniskās apstrādes operācijas – zāģēšanu, kalšanu, metāla stieplu locīšanu, skārda locīšanu, dažādu materiālu urbšanu – un citu tehnoloģiju (pēc skolotāja izvēles) operācijas;

15.9. prot racionālā secībā izgatavot vienkāršus praktiskus vai dekoratīvus izstrādājumus, izmantojot dažādus materiālu apstrādes veidus; prot veikt izstrādājumu pēcprādi; zina un ievēro darba drošības noteikumus.

Izgatavo praktiskus vai dekoratīvus priekšmetus no izlietotā iepakojuma.

15.10. spēj novērtēt savu un citu darbu atbilstoši kritērijiem; prot saskatīt pozitīvo sasniegumu savā un citu darbā; saskata izstrādājumu izmantošanas iespējas.

16.4. saskata likumsakarības starp galvenajiem māsasaimniecībā izmantojamajiem resursiem un taupīšanas nepieciešamību, lietu kalpošanas nozīmi; apzinās cilvēka darbu kā vērtību lietu tapšanā un dzīvesvides uzturēšanā, saprot, ka šie resursi ir saudzējami.

Pamatprasības mājturības un tehnoloģiju apguvei, beidzot 9. klasi

18.4. izprot materiālu ekonomiskas, ekoloģiskas un piemērotas lietošanas kritērijus;

18.7. *prot ekonomiski lietot, taupīt mājsaimniecībā izmantojamus resursus (laiku, elektroenerģiju, kurināmo, cilvēka enerģiju, finanses);*

18.8. prot raksturot ekoloģisku saimniekošanu, sadzīves atkritumu pārstrādes iespējas savā mājā, pilsētā, reģionā; izvērtē nepārdomātas sadzīves ķīmisko līdzekļu lietošanas sekas.

Pēta sadzīves atkritumu pārstrādes iespējas.

18.13. spēj kritiski izvērtēt preču, pakalpojumu nepieciešamību, kvalitāti un izmaksas; saprot, kāpēc jāiepazīstas ar informāciju uz preču etiķetēm, prot to izvērtēt.

Pēta informāciju uz etiķetēm un izvērtē to. Pārdomā, pirms pērk.

19.3. prot patstāvīgi veidot kompozīciju, izmantojot dažādus ierosmes avotus (piemēram, etnogrāfiju, tautas mākslu, amatniecību, profesionālo mākslu, dabu), priekšmeta izgatavošanai nepieciešamo skici, tehnisko zīmējumu, rasējumu; prot izmantot no dažādiem informācijas avotiem iegūtus rasējumus, piegrieztnes; spēj pamatot un prognozēt savas idejas un darbības rezultātu;

19.4. prot iegūt nepieciešamo informāciju no dažādiem avotiem, to apstrādāt, analizēt un spriest par tās ticamību;

19.5. patstāvīgi veido, pārveido, variē un izmanto sarežģītākus tehniskos zīmējumus un/vai rasējumus (trīs skatos), kā arī plānus un kinemātiskās elektroinstalācijas, celtniecības shēmas, rīkojas saskaņā ar tām;

19.6. prot izvēlēties (pēc tehnoloģisko un ekonomisko aprēķinu veikšanas) optimālo variantu ieceres īstenošanai; novērtē materiālu kvalitāti un izmaksas, darbmašīnu, iekārtu, ierīču, instrumentu nepieciešamību.

No izlietotā iepakojuma prot radīt jaunas, izmantojamas lietas (piemēram, vāzes, grāmatu vākus, putnu barotavas u. tml.).

19.9. prot izvēlēties, apvienot atbilstošākās tehnoloģijas savas idejas īstenošanai, plānveidīgi tās lietot izstrādājuma tapšanas gaitā un cilvēka dzīvesvides kvalitatīvai pārveidošanai; spēj pamanīt jaunu, netradicionālu materiālu lietojuma piedāvājumu un prot to pēc izvēles radoši izmantot savos izstrādājumos; izgatavo iecerēto izstrādājumu, izmantojot nepieciešamos instrumentus un materiālus, ievērojot prasības izstrādājuma kvalitātei un materiālo resursu patēriņam; zina un ievēro darba drošības noteikumus.

20.2. *izprot mācību priekšmeta apguves noderīgumu ikdienas dzīvē, videi draudzīgu materiālu un pieeju lietošanā, dzīvesvides kvalitātes uzlabošanā un karjeras izvēlē;*

20.4. *saskata un novērtē cilvēka darbu un tā rezultātu – tapušās lietas, iegūtos resursus; apzinās to ekonomiskas izmantošanas nepieciešamību, lai saglabātu vidi un taupītu finanšu resursus; ar cieņu izturas pret savu un citu veikumu.*

Pamatprasības vizuālās mākslas apguvei, beidzot 6. klasi

- 11.1. prot dabā un apkārtējā vidē saskatīt daudzveidīgas idejas radošajiem darbiem;
- 11.2. prot izmantot dažādas vizuālās mākslas tehnikas, daudzveidīgu un arvien jaunu materiālu klāstu;
- 11.3. prot izvēlēties nepieciešamos materiālus savas idejas izteikšanai; prot tos racionāli izmantot;
- 11.4. novērojumos un eksperimentos atklāj daudzveidīgus izteiksmes līdzekļu salikumus un izmanto tos radošajos darbos;
- 11.5. izmanto plaknes un telpas iespējas, īsteno procesuālas radošas idejas individuāli un grupā;
- 11.6. prot izteikt un pamatot sava darba ideju;
- 11.7. prot plānot idejas īstenošanai paredzēto laiku ilgtermiņa darbos, aprēķināt tiem nepieciešamos resursus;
- 11.8. prot analizēt mākslas darbus, veidot stāstījumu un aprakstīt mākslas darba saturu, izteiksmes līdzekļus;
- 11.9. prot atrast nepieciešamo informāciju par vizuālo mākslu dažādos informācijas avotos.
- 12.1. saskata skaisto un neparasto dabā, kultūrvidē, prot saudzīgi izturēties pret to.

Pamatprasības vizuālās mākslas apguvei, beidzot 9. klasi

- 15.1. prot izvēlēties idejas saviem radošajiem darbiem dabā, kultūrvidē un sabiedrības procesos;
- 15.2. prot izmantot dažādas vizuālās mākslas tehnikas un materiālus, saskaņot savu ideju ar izvēlētajām tehnikām un materiāla specifiskajām īpašībām.

No izlietotā iepakojuma veido noderīgas lietas, piemēram, auskarus, fotogrāfiju rāmīšus.

- 15.3. prot mērķtiecīgi izvēlēties nepieciešamo savas idejas izteikšanai; spēj patstāvīgi izlemt, kā rīkoties un attīstīt savu ideju;
- 15.4. eksperimentos atklāj izteiksmes līdzekļu izmantošanas un kompozīcijas veidošanas iespējas;
- 15.5. prot radoši izmantot plaknes, telpas un laika iespējas radošu ideju īstenošanai individuāli un grupā;
- 15.6. prot pamatot sava darba ideju un raksturot radošā darba ieceres īstenošanas procesu un rezultātu;
- 15.7. prot plānot vairākpakāpju uzdevumus un ilgtermiņa projektus, aprēķināt tiem nepieciešamos resursus.

Pamatprasības literatūras apguvei, beidzot 6. klasi

- 8.7. veido aprakstu un vēstījumu par literārajiem un brīvajiem tematiem;
- 8.8. raksta pasakas, izmantojot tautas pasaku sižetiskās shēmas un kompozīciju;
- 8.9. novērtē paša vai cita veidotu tekstu pēc sadarbībā ar skolotāju izstrādātiem kritērijiem;
- 8.10. inscenē dialogisku fabulu, dzejoli, pasaku.
Pašsacerētas pasakas “Pudeles mūžīgā dzīve” inscenējuma prezentācija.

Pamatprasības literatūras apguvei, beidzot 9. klasi

- 12.5. raksta argumentētu eseju par literāro un brīvo tematu.
Eseja “Iepakojums – par un pret”.
- 12.6. raksta pārspriedumu par literāro un brīvo tematu;
- 12.11. raksta jaunrades darbus.
Raksta dzejoļus, esejas, pārspriedumus, stāstus, pasakas u. tml. par tematiem, kas saistīti ar iepakojumu un tā otrreizēju pārstrādi.
- 12.12. novērtē paša vai citu radītu tekstu pēc paša izstrādātiem kritērijiem;
- 12.13. *apzinās vajadzību pilnveidot savas radošās spējas un lasītāja pieredzi.*

Pamatprasības latviešu valodas apguvei, beidzot 6. klasi

Latviešu valoda ir kā līdzeklis, tāpēc tās standarta prasību apguvei ļoti piemērots ir temats par iepakojumu.

- 10.3. plāno un veido adresātam, saziņas tematam, mērķim, vietai un laikam atbilstošus izteikumus, izsaka savu viedokli un pamato to;
- 10.11. uzstājas klasē ar paša sagatavotu tekstu;
- 10.14. nosaka lasītā teksta tematu un galveno domu;
- 10.16. vērtē tekstā ietvertu informāciju (jauna/zināma, svarīga/mazsvarīga) un izmanto to savā darbībā;
- 10.18. raksta tekstu atbilstoši adresātam, saziņas tematam, mērķim, vietai un laikam;
- 10.20. pieraksta un sistematizē informāciju, izmantojot dažādus paņēmienus.
- 11.3. veido mērķtiecīgu, sakarīgu un pabeigtu tekstu;
- 11.4. nosaka teksta galveno domu un teksta daļas (ievads, iztirzājums, nobeigums) un izprot to nozīmi teksta izveidē;
- 11.5. veido tekstus apraksta un vēstījuma veidā;
- 11.8. izmanto uzmetumu un/vai melnrakstu teksta izveidē;
- 11.12. veido vienkāršus, saliktus sakārtotus un saliktus pakārtotus teikumus, ievērojot interpunkcijas normas (teikuma daļas, vienlīdzīgi teikuma locekļi, uzruna, izsaukmes vārds, tiešā runa);

11.13. izrunā un raksta vārdus atbilstoši pareizrūnas un pareizrakstības normām;

11.16. izmanto savas runas bagātināšanai dažādu slāņu leksiku.

Pamatprasības latviešu valodas apguvei, beidzot 9. klasi

14.1. saziņā mērķtiecīgi izmanto verbālos un neverbālos saziņas līdzekļus;

14.3. plāno, veido un koriģē savu runu un uzvedību atbilstoši saziņas situācijai, izsaka savu viedokli un argumentē to;

14.4. ievēro saziņā runas etiķetes normas un uzvedības normas;

14.6. kritiski uztver dzirdēto tekstu;

14.7. izprot dzirdētā teksta autora komunikatīvo nolūku un uztver teksta noskaņu;

14.8. ievēro klausītāja kultūru un vērtē savu klausīšanās kvalitāti;

14.9. veido izteikumus un tekstu atbilstoši saziņas situācijai;

14.10. stāsta radoši vai konspektīvi;

14.11. mērķtiecīgi izmantojot valodas līdzekļus, sagatavo tekstu un uzstājas ar to;

14.12. ievēro runātāja kultūru un vērtē savu runāšanas kvalitāti;

14.13. izvēlas un izmanto lasīšanas mērķim atbilstošu lasīšanas stratēģiju;

14.16. kritiski vērtē tekstā ietvertu informāciju un izmanto to savā darbībā;

14.18. raksta tekstu atbilstoši saziņas situācijai;

14.19. rakstiski atstāsta (ar pārsprieduma elementiem) izlasītu/dzirdētu tekstu;

14.20. mērķtiecīgi izmanto dažādas pieraksta tehnikas informācijas sistematizēšanai un apmaiņai.

15.4. veido tekstu, ievērojot teksta pazīmes;

15.6. veido pārsprieduma un jaukta tipa tekstus;

15.9. rediģē un pilnveido tekstu;

15.12. apzināti un mērķtiecīgi lieto pēc izteikuma mērķa un emocionālās nokrāsas dažādus teikumus;

15.15. ievēro ortoēpijas un ortogrāfijas normas;

15.18. mērķtiecīgi izmanto savā runā dažādu slāņu leksiku, frazeoloģismus, sakāmārdus un parunas.

Pamatprasības svešvalodas apguvei, beidzot 6. klasi

Svešvalodas ir kā līdzeklis, tāpēc temats “Iepakojums” veiksmīgi izmantojums svešvalodas standarta prasību apguvei, piemēram, skatoties videofilmas svešvalodā, meklējot un lasot internetā atrastos informatīvos materiālus.

10.8. lasa ar izpratni;

10.9. saprot vienkāršus tekstus un atrod sev nepieciešamo informāciju.

Pamatprasības svešvalodas apguvei, beidzot 9. klasi

- 14.3. iegūst, vērtē un analizē dažādu veidu informāciju;
- 14.6. saprot skaidrā, standarta valodā sniegtu plašu informāciju kopumā;
- 14.7. uztver un saprot galvenās informācijas argumentāciju;
- 14.8. uztver informāciju atbilstoši mērķim;
- 14.9. *ievēro un vērtē klausīšanās kultūru un kvalitāti;*
- 14.10. saprot rakstus par mūsdienu problēmām, kā arī gūst daudzveidīgu informāciju par notikumiem un izprot autora attieksmi pret tiem;
- 14.11. tekstā atrod nepieciešamo informāciju.
- 15.4. *kopā ar citiem izglītojamiem plāno, veic un novērtē projekta darbu, ievērojot sadarbības principus.*